
Mogelijke oorzaak is de grote droogte in Zuid-Europa, waardoor de soort wellicht is uitgeweken naar het noorden. Het wachten is nu uiteraard op geslaagde broedsels. Het grote aantal is op zich al bijzonder, maar succesvolle broedsels zouden met recht een kroon op het gevoerde beheer zijn.

Phil Koken

Invasie van Kleinst waterhoen in Gooi en omstreken

In Polder Achteraf, een voormalig graslandgebied op de grens van Noord-Holland en Utrecht tussen Hollandsche Rading en Tienhoven, zijn in juni minimaal vijf territoria van Kleinst waterhoen vastgesteld. Dit aantal is in Nederland sinds 1971 niet meer voorgekomen. In dezelfde periode zijn in de hoogwaterbuffer van het Naardermeer, de Nieuwe Keverdijksche Polder, drie territoria vastgesteld, zodat van een kleine invasie sprake is. Beide gebieden zijn in beheer bij Natuurmonumenten.

Het Kleinst waterhoen (*Porzana pusilla*) is een typische pioniersoort van jonge moerasstadi, waarbij waterpeil en vegetatiestructuur belangrijker zijn dan de soorten-samenstelling. In Nederland zijn vooral de jonge natuurontwikkelingsgebieden met een (semi-)natuurlijke waterbeheer-

sing zeer aantrekkelijk. Tot afgelopen najaar zorgde slechts een klein windmolentje voor watertoevoer naar Polder Achteraf. Met als gevolg dat bij zeer warm weer het gebied nagenoeg geheel uitdroogde. Sinds eind 2004 wordt de waterstand van Polder Achteraf gereguleerd door een elektrische pomp, zodat er ook in de zomermaanden nog meerdere plasjes en slootjes met voedselrijke vegetatie zijn.

Het Kleinst waterhoen is in Nederland een vrij zeldzame vogel. Er zijn slechts ruim 60 gedocumenteerde gevallen van ruim 90 individuen in de afgelopen 200 jaar. De vogel, die ongeveer zo groot is als een spreeuw, is niet zozeer schuw, maar leeft wel een voor waarnemers nagenoeg onzichtbaar bestaan. Omdat sinds 1972 geen zeker broed-

geval meer is vastgesteld, staat de soort op de Rode Lijst. Ook op Europees niveau is de soort zeldzaam, met naar schatting hooguit 110 paar in de hele Europese Unie. Behalve het Kleinst waterhoen bevinden zich in Polder Achteraf en rond het Naardermeer ook andere rallen, zoals Porseleinhoen en Waterral. Ook zijn er drie baltsende watersnippen waargenomen. Met een natuurlijke waterbeheersing, een juist vegetatiebeheer met weinig begrazing en eventueel af en toe wat graafwerk zal de Polder Achteraf aantrekkelijk blijven voor al deze bijzondere en zeldzame vogelsoorten.

Informatie: Phil Koken, beheerder
Utrechts VogelNet, tel. 0346-566 214/ e-mail: vogelnet@zonnet.nl

Overgenomen uit Van Nature, juli/augustus 2005